

IK VERMAG AL

LES...

• Kees Fieggen

BIJNA AAN HET EIND VAN ZIJN BRIEF AAN DE CHRISTENEN IN FILIPPI SCHRIJFT PAULUS HET: “IK VERMAG ALLES IN HEM DIE MIJ KRACHT GEEFT” (FIL.4:13). EVEN DAARVOOR SCHRIJFT HIJ: “VERBLIJDT U ALTIJD IN DE HEER!” (FIL.4:4). HET EERSTE IS ZIJN PERSOONLIJKE GETUIGENIS, HET TWEEDE DE OPDRACHT DIE HIJ OOK AAN ONS GEEFT. DE WOORDEN ‘ALLES’ EN ‘ALTIJD’ LATEN WEINIG RUIMTE VOOR UITZONDERINGEN - HET GELDT ZEKER OOK TIJDENS EEN LOCK-DOWN! LATEN WE EENS BETER KIJKEN NAAR DEZE GEESTELIJKE KRACHTPATSER EN WAT WIJ VAN HEM KUNNEN LEREN.

Vanuit de gevangenis

Paulus schrijft deze brief vanuit Rome terwijl hij daar gevangen zit. Dat heeft een hele geschiedenis die voor de eerste lezers van deze brief in hun eigen plaatselijke gevangenis begon. Waarschijnlijk was er tenminste één broeder die echt zijn oren spitste toen deze brief uit Rome kwam - zeker toen de voorlezer las: *“En ik wil dat u weet broeders, dat mijn omstandigheden veeleer tot bevordering van het evangelie hebben gediend”* (1:12). De cipier (of had hij ondertussen een ander beroep gekozen?) kon dat voluit beamen, zoals we kunnen lezen in Handelingen 16:23-34. Deze man kon getuigen dat Paulus wist waar hij over sprak. Met een kapot gegeselde rug zaten Paulus en Silas in de binnenste kerker met hun voeten in het blok - en midden in de nacht begonnen ze lofliederen te zingen! Maar dat was maar voor een nacht. Paulus was in Jeruzalem ternauwernood ontsnapt aan eerst een woedende menigte en daarna aan een (opnieuw) onverdiende geseling (lees maar vanaf Handelingen 21:27) om vervolgens waarschijnlijk enkele jaren gevangen te zitten - eerst in Jeruzalem en daarna in Caesarea. Tijdens de verhoren kon hij getuigen van zijn Heer, maar hij moest zich beroepen op de keizer om niet aan de Joden te worden uitgeleverd - en zo werd hij per schip op transport gesteld, met bewakers bij zich. Hoewel hij waarschuwde om bij Schone Havens niet verder te varen, gingen ze toch verder en zagen twee weken lang geen zon, maan of sterren om uiteindelijk bij Malta schipbreuk te lijden.

In Rome zat Paulus geruime tijd gevangen, met steeds een soldaat bij zich om hem te bewaken. Je kunt zeggen dat hij heel wat had meegemaakt (uit 2 Korinthe 11 blijkt dat hij nog heel wat meer te verduren had gehad), maar zijn humeur had er niet onder geleden. Dit alles had het evangelie gediend. De hele keizerlijke garde wist waarom hij gevangen zat en velen van hen waren toehoorders geweest bij de gesprekken die Paulus had.

Bemoedigd

Zowel uit Handelingen (28:15) als uit deze brief blijkt dat Paulus wel degelijk af en toe bemoediging nodig had - en de Heer gaf die bemoediging via broeders. De komst van Epafroditus uit Filippi had hem zeer bemoedigd; hij had zijn leven gewaagd om Paulus op te zoeken en ondersteuning vanuit Filippi te brengen. Paulus gaf er veelal de voorkeur aan om zelf in zijn inkomsten te voorzien of in elk geval niet te leven op kosten van de gemeenten waar hij werkte. In Filippi was hij echter door Lydia direct na haar bekering voor het blok gezet: *“Als u van oordeel bent dat ik de Heer trouw ben, komt dan in mijn huis en blijft er”* (Hand.16:15).

De gemeente in Filippi bleef hem ondersteunen en hij

kon zich daar in verheugen - o.a. omdat dat als een tegood op hun rekening werd bijgeschreven (4:17). Vrij vertaald zou je kunnen zeggen dat we weliswaar niets uit deze wereld mee kunnen nemen, maar dat we wel ‘geld vooruit kunnen sturen’. Door te investeren in het werk van de Heer krijgen we pas echt goede rente op ons geld - dat is ‘eeuwige rente’.

Maar hoezeer Paulus ook bemoedigd was en dankbaar voor hun toewijding (hij had zich er *bijzonder over verblijdt* - 4:10), hij zegt er wel bij dat hij *“in alles is ingewijd, zowel in verzadigd zijn als in honger lijden, zowel in overvloed hebben als in gebrek lijden”* (4:12). En dan komt die bijzondere tekst van de titel van dit artikel.

Verblijdt u altijd in de Heer

Nee, Paulus is geen krachtpatser. Hij is geen Obelix die met menhirs kan gooien, hij tovert geen gouden tanden in zijn mond, hij is geen succesvolle prediker met een eigen vliegtuig. Als hij spreekt over de ziekte van Epafroditus, zegt hij niet dat hij hem de handen heeft opgelegd om hem te genezen: God heeft Zich over hem erbarmd - en daarbij ook over Paulus (2:27). Hij wil helemaal niet zeggen dat hij ‘alles kan’, maar dat in alle omstandigheden God hem de kracht geeft om daarin geestelijk staande te blijven. Natuurlijk kende hij de woorden van Agur (*“geef mij geen armoede of rijkdom, voorzie mij van het mij toegewezen deel aan brood. Anders zou ik, verzadigd, U verloochenen en zeggen: Wie is de HEERE? of anders zou ik, arm geworden, stelen, en de Naam van mijn God aantasten”*, Spreuken 30:8,9) en wist hij van de gevaren van zowel armoede als rijkdom. Toch kende hij niet die angst van Agur, want de Heer zou hem in alles schragen, kracht geven - hij heeft dat ook werkelijk in allerlei omstandigheden ervaren! Tegen de Korintheïers zei hij: *“Wanneer ik zwak ben, dan ben ik sterk”* (2Kor.12:10). In alle omstandigheden had de Heer bewezen nabij te zijn en daarom kon Paulus het aan. Alle eer kwam de Heer toe. Van daaruit kunnen we begrijpen wat hij in 4:4 zegt en herhaalt: *“verblijdt u altijd in de Heer”*. Wat er ook gebeurt, de Heer is nabij (4:5). Deze les is voor ons niet gemakkelijk en we leren die vaak alleen op de ‘harde manier’, doordat Hij ons in moeilijke omstandigheden brengt - zodat we zullen ervaren dat Hij daarin inderdaad nabij wil zijn. Iedereen die heeft ervaren waar David over schrijft in Psalm 23:4 (*“Al ging ik ook door een dal vol schaduw van de dood, ik zou geen kwaad vrezen, want U bent met mij”*), kan ook anderen troosten met die troost waarmee hijzelf getroost is (2Kor.1:4). Het zijn geen loze woorden die Paulus neerpent, zoals veel christenen hebben ervaren toen zij een geliefde moesten begraven, in de gevangenis zaten of door anderen in de steek werden gelaten.

Geen zorgen?

Paulus laat het niet bij een enkele opmerking over blijdschap in de Heer - hij verbindt dat met ons dagelijks leven. De eerste opmerking daarna heeft te maken met hoe wij met elkaar (en met buitenstaanders) omgaan. Nog altijd vind ik dat best een moeilijke les: *“laat uw inschikkelijkheid aan alle mensen bekend zijn”* (4:5). Je zou het een samenvatting kunnen noemen van 2:3-7. Sta niet op je rechten (Hij deed dat ook niet) - want de Heer is nabij! En er zijn allerlei zaken waar we ons zorgen over kunnen maken: over onze kinderen en andere familie, over verstoorde verhoudingen in de gemeente, over faillissement van de zaak, over dreigend ontslag, over ziekte van onszelf of van een naaste, over gebrek aan contact (door de lock-down bijvoorbeeld) en vul verder maar in. En dan zegt de apostel dat we in niets bezorgd moeten zijn (4:6). Nu had de Heer Jezus ook al zoiets gezegd (Mat.6:34), maar natuurlijk is dat makkelijker gezegd dan gedaan - en Paulus weet dat. Daarom zegt hij dat we moeten bidden en smeken (we mogen aan de Heer laten weten dat we het er zwaar mee hebben), maar wel onder dankzegging omdat Hij beloofd heeft nabij te zijn. Zeg maar tegen Hem waar je verlangens naar uitgaan, waar je mee zit, wat je graag veranderd of opgelost wil zien - je hoeft jezelf niet in te houden!

Vrede van God

Hoe was dat voor onze Heer toen Hij in Gethsémané worstelde? Hij gaf zich over aan Hem die rechtvaardig oordeelt, Hij was bereid om die vreselijke drinkbeker van Gods toorn te drinken, zodat die aan ons voorbij zou gaan. Voordat dat gebeurde, zei Hij tegen de discipelen: *“Vrede laat ik u, Mijn vrede geef ik u”* (Joh.14:27). Dat is een dubbele belofte: door Zijn werk op het kruis zouden wij vrede met God ontvangen (Rom.5:1) en de vrede die Hij Zelf ervaren

heeft in moeilijke omstandigheden, schenkt Hij ook aan ons. Dat is de vrede van God, de vrede die er ook altijd in Gods troon is. Wij mogen te allen tijde als het ware rennen naar de genadetroon om tijdige hulp te krijgen (Hebr.4:16). Die hulp bestaat allereerst uit Gods vrede om onze harten en gedachten te bewaren (4:7) - in Christus Jezus. Als we onze gedachten op Hem richten, komt er vrede in ons onrustige hart, kunnen onze stormachtige gedachten tot rust komen.

De volgende stap

De tekst uit 4:8 (*“Overigens, broeders, al wat waar, al wat eerzaam, al wat rechtvaardig, al wat rein, al wat beminnelijk, al wat welluidend is, als er enige deugd en als er enige lof is, bedenkt dat”*) heb ik boven mijn bureau hangen - en ik weet dat ik niet de enige ben. Het is van groot belang wat wij bedenken, wat we in onze gedachten toelaten. Het gaat niet alleen om het weren van onreine of boze gedachten, maar ook hoe we over elkaar denken (daar lag een probleem in Filippi, zoals o.a. uit 4:2 blijkt) en hoe omstandigheden onze gedachten kunnen vullen. Het is de moeite waard om dit rijtje van positieve gedachten stuk voor stuk op ons in te laten werken. Laat ik bijvoorbeeld iets onwaars over mijn broeder of zuster in mijn gedachten toe? Of hoe klinken mijn gedachten als ik ze uitspreek en zijn ze liefelijk? Stel voor jezelf meer van die vragen met behulp van die acht begrippen uit dit vers; pas ze toe op je eigen situatie, zorgen en gedachten.

Behalve denken is er ook doen, in praktijk brengen. Paulus had hen onderwezen uit de Schrift en in zijn manier van doen getoond hoe je in de praktijk christen kunt zijn: *‘geleerd, ontvangen, gehoord, gezien’* (4:9). De hele brief resoneert met dat leven als volgelingen van de Heer Jezus. Gezond denken, een gezonde leer in praktijk brengen, dat brengt de volgende belofte met zich mee: *‘de God van de vrede zal met u zijn’*. We zijn als het ware weer terug bij *‘de Heer is nabij’*, nu verbonden met de vrede die er in Zijn hart is. Wie wil dat niet ervaren - dat God met hem is? Dat is altijd al Gods verlangen geweest, dat Hij met ons mee zou kunnen gaan. Mozes wist dat hij niet verder wilde als Hij niet mee zou gaan: *“Als Uw aangezicht niet meegaat, laat ons dan van hier niet verder trekken”* (Ex.33:15).

Tot slot

Hoeveel hebben wij ervoor over om werkelijk Zijn nabijheid te ervaren? Hij heeft er alles voor over gehad om het mogelijk te maken! En Hij wil alles schenken wat we nodig hebben om staande te blijven in deze wereld, onder alle omstandigheden. *“En zie, Ik ben met u alle dagen tot aan de voleinding van deze eeuw”* (Mat.28:20). Er is alle reden om ons in Hem te verblijden!